

Hispanizmy v slovenskej lexike

Bohdan Ulašín (Bratislava)

SPANISH LOANWORDS IN SLOVAK VOCABULARY

The main goal of this work is to map Spanish loanwords in contemporary Slovak. Based on the defined criteria, we found 108 words of Spanish origin. We paid great attention to the etymology of the words, which was a key criterion in their selection. In addition to these loanwords, we offer an overview of words that came into Slovak from Arabic and Indian languages through Spanish, as well as of those that originated in other languages, but with the original basis of the word also coming from Spanish. We analyze the Spanish loanwords as for the adaptation processes, in terms of classification into thematic areas, we classify them chronologically according to the century of the first written occurrence as well as the frequency of their use in Slovak.

KEY WORDS

Spanish, Slovak, loanword, etymology, adaptation, frequency, chronology

KLÍČOVÁ SLOVA

španielčina, slovenčina, prevzatie, etymológia, adaptácia, frekvencia, chronológia

DOI

<https://doi.org/10.14712/23366591.2021.2.6>

1. ÚVOD¹

Cieľom nášho článku bude zdokumentovať lexikálne prevzatia zo španielčiny do slovennej zásoby súčasnej slovenčiny. Jazykový kontakt španielčiny so slovenčinou prebiehal často sprostredkovane, mnohé hispanizmy neboli prevzaté priamo, ale prostredníctvom iných jazykov, najmä francúzštiny a nemčiny (čo malo nezriedka vplyv aj na výslednú slovenskú formu), v súčasnosti hlavne cez angličtinu. Španielčina sa začala ako zdrojový jazyk prevzatí presadzovať hlavne po tom, ako sa Španielsko geopoliticky zaradilo medzi veľmoci v 16. storočí a 17. storočí, čo išlo ruka v ruku nielen s rozmachom impéria, ale aj slovesnosti, umenia a kultúry všeobecne, čiastočne aj technických inovácií a riešení (vojenská technika, moreplavba). S objavením, dobytím a kolonizáciou nových území sa španielčina stala sprostredkovateľom tzv. *indigenizmov* (prevzatí z domorodých jazykov Hispánskej Ameriky) pre ostatné európske jazyky (pozri kapitolu 5.2). Bola to už druhá vlna, pri ktorej španielčina zohrala úlohu tranzitného jazyka. Prvou bolo stredoveké preberanie arabizmov (pozri kap. 5.1), presnejšie by bolo v tomto prípade hovoriť ešte o starej kastíľčine.²

1 Autor ďakuje obojmu anonymným recenzentom za ich cenné pripomienky a námety.

2 Porov. periodizáciu vývoja španielčiny v Zavadil (1998, s. 74) alebo Cano Aguilar (1988, s. 193–204).

2. HISPANIZMUS – DEFINÍCIA

Pre účely tejto práce vymedzujeme hispanizmus ako slovo, ktoré pochádza zo španielčiny, bez ohľadu na to, či došlo k priamemu prevzatiu do slovenčiny alebo prostredníctvom iných jazykov. Medzi slová španielskeho pôvodu zahrňame aj cudzie slová v latinčine, ktoré sú ale vo vzťahu k španielčine slovami domácimi. Napr. *balsa*, *balza* je slovo predrománske, vo vzťahu k iberskej latinčine / iberorománčine cudzie, ale od čias vzniku kastíľčiny už prítomné v slovnej zásobe, zdedené zo staršej, predkastíľskej fázy románskeho kontinua (Corominas, 1987, s. 81–82).

Slová, ktoré pochádzajú zo španielčiny, ale boli prevzaté do iného jazyka, kde došlo k výraznému³ sémantickému posunu, nezahrňame medzi hispanizmy, venujeme im však osobitnú kapitolu. Sú to slová, ktorých základ má síce šp. etymológiu, ale nové slovo (v zmysle spojenia tvaru a významu do jedného celku) sa utvorilo v inom jazyku (napríklad *tornádo*: súčasný význam ‚špecifický typ silného vzdušného víru‘ vznikol v angličtine, východiskové šp. *tronada* má význam ‚hrmenie‘).

Naopak, medzi hispanizmy zaraďujeme aj také slová, ktorých východiskový tvar pochádza z iného jazyka, ale nový význam vznikol v španielčine: *bagasa*, vylisovaná cukrová trstina < šp. *bagazo*, id. < port. *bagazo*, vylisované hrozno‘.

Osobitne vydeľujeme slová, ktoré sa z indiánskych jazykov a arabčiny dostali do európskych jazykov prostredníctvom španielčiny. V tomto prípade ide o indigenizmy (čokoláda, kondor, kanoe atď.) alebo o arabizmy (*alkohol*, *mešita* atď.), prínos španielčiny je však nepopierateľný. Na záver prinášame aj slová s nejasnou etymológiou, čo bráni zaradiť ich jednoznačne medzi hispanizmy.

Aby sme odlíšili relatívne používané a frekventované hispanizmy od úzko špecializovaných termínov používaných malým okruhom odborníkov na danú oblasť (sú zachytené napríklad vo veľkých slovníkoch cudzích slov), hispanizmy v tejto práci musia byť zaradené do nasledujúcich normatívnych slovníkov slovenského jazyka:

- a) (KSSJ) *Krátky slovník slovenského jazyka* (Kačala a kol., 2003), základná kodifikačná príručka, obsahuje asi 60 000 slov.
- b) (SSSJ) *Slovník súčasného slovenského jazyka* (Buzássyová a kol.), výkladový slovník slovenčiny väčšieho rozsahu, zatiaľ vyšli 3 zväzky (A-G, 2006; H-L, 2011; M-N, 2015), celkový plánovaný rozsah je 200 000 slov. Pri zaradení všeobecnovednej lexiky a terminológie je kritériom zaradenia: „... predovšetkým rozšírenosť daného termínu aj za hranicami odboru...“ (SSSJ I, s. 14).
- c) (SSJ) *Slovník slovenského jazyka* (Peciar a kol.), prvý moderne spracovaný päťzväzkový slovník slovenčiny z rokov 1959–1968. Vzhľadom na to, že SSSJ je nekompletný,⁴ pre písmená O–Ž akceptujeme aj tohto predchodcu SSSJ.

3 Táto hranica nie je celkom ostrá, nedá sa jednoznačne vymedziť, túto skutočnosť si uvedomujeme. Napr. ako minimálny vnímame posun *ranch* ‚obydlie, farma, ďaleko od obývaných oblastí‘ > angl. *ranch* ‚dobytkárska farma‘. Preto ho zaraďujeme medzi hispanizmy a nie anglicizmy.

4 Odhadujeme, že pri súčasnom tempe to potrvá ešte minimálne 15 až 20 rokov.

Etymologicky sme overovali šp. pôvod slova v prvom rade v *Stručnom etymologickom slovníku slovenčiny* (SESS) od Ľubora Králiká z roku 2015, ktorý spracúva etymológiu niečo vyše 10 tisíc neodvođených výrazov. Pri výrazoch, ktoré nie sú v SESS spracované, sme vychádzali z etymológie uvedenej v SSSJ, prípadne v Slovníku cudzích slov (SCS, Kraus, 2005), ak takáto informácia v SSSJ chýba. SCS je síce prekladom českého *Akademického slovníka cizích slov* (Praha: Academia, 1995), ale bol preložený kolektívom Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV,⁵ ktorého pracovníci vytvorili všetky horeuvedené lexikografické diela, a revíziu údajov o pôvode slova robil Ľ. Králik, autor SESS, avšak v prípade SCS na omnoho početnejšom materiáli.⁶ Avšak etymologická informácia v SSSJ a SCS je iba základná, zodpovedajúca zameralniu slovníkov, uvádza sa východiskový jazyk a prípadné tranzitné jazyky, bez formálnych a významových zmien. Vzhľadom na to, že etymologický výklad je kľúčové kritérium nášho zaradenia do zoznamu hispanizmov, ak sme dané slovo nenašli vo vyššie spomenutých slovenských slovníkoch, siahli sme po španielskych zdrojoch, najmä Corominas (1987) a online *Diccionario de la lengua española* Španielskej kráľovskej akadémie (dle.rae.es).⁷

Do zoznamu sme nezahrnuli slová, ktoré vznikli odvodením alebo skladaním: *baračik* (z *barak*), *ligista*, *extraliga* (z *liga*) a pod.⁸

Takisto neuvádzame vlastné ani obyvateľské mená: *Andalúzia*, *Mexiko*, *Madrid*, *Dulcinea*, *Izabela* a pod., pokiaľ nie sú lexikalizované s vlastným apelativizovaným výzvamom, pozri: *Málaga* > *malaga*, *Isabel* > *izabela*, *Havana* > *havana*.

3. PROCES ADAPTÁCIE

V prípade preberania hispanizmov do slovenčiny pozorujeme nasledovné adaptačné zmeny:

- 5 Teda pracoviskom, na ktorom sa sústreďuje základný výskum slovenčiny a ktoré má za úlohu vytvárať základné kodifikačné príručky slovenčiny (https://www.juls.savba.sk/zakladne_informacie_juls.html [2.9.2020]).
- 6 Zhruba 50 000 slov. V SCS sa tým pádom nachádzajú viaceré hispanizmy (celkovo takmer 300), ktoré chýbajú inde (*barranco*, *bastonáda*, *adobe*, *kamarila* a i. či indigenizmy ako *kipu*, *meskal*...), o niektorých z tu zachytených hispanizmov predpokladáme, že sa objavia v ďalších dieloch SSSJ (napr. *paella*, *peón*, *pončo*, *salsa*, *tangá*, *tequila*, ako aj cez španielčinu sprostredkované indigenizmy ako *papája*, *piraňa* a i.).
- 7 Pre potreby etymologického výkladu nami identifikovaných hispanizmov bol postačujúci aj *Breve diccionario etimológico de la lengua castellana*, čo je skrátaná a aktualizovaná verzia *Diccionario crítico etimológico de la lengua castellana* (1. vydanie z roku 1954). Slovník *Diccionario de la lengua española* Španielskej kráľovskej akadémie je normatívnym slovníkom španielčiny, od roku 1984 sa pri etymológii slovníkových hesiel opiera práve o Corominasa. A o akademický slovník sa opiera veľká časť ostatných slovníkov (Carriazo, 2017, s. 8).
- 8 Výnimkou sú samostatné prevzatia nesúvisiace z východiskovým formantom: *don* — *donchuan*, *donkichot*.

3.1 FONOGRAFICKÁ ROVINA:

Vidno istú rozkolísanosť grafického zápisu s dvoma prípustnými variantmi.⁹ Spolu s tým, ako sa hispanizmus pohybuje z periférie jazyka smerom do stredu a okazionalizmus alebo vysokošpecializovaný termín sa objavuje čoraz častejšie v rozličnom type textov pre širšie publikum, dochádza k naturalizácii a prispôsobeniu sa slovenskému pravopisu: *c* (vyslovované ako zadnopodnebná neznelá okluzíva) sa mení na *k*, *ch* na *č*, *j* na *ch*: *corrida* > *korida/corrida*, *macho* > *mačo/macho*, *junta* > *chunta/junta*. V prípade dvojtvaru SSSJ heslo radí abecedne vždy podľa asimilovanej podoby, hoci uvádza aj variant s pôvodnou grafickou podobou.

Zároveň dochádza k zjednodušeniu digrafov: *guerrilla* > *gerila/guerrilla*, *banderilla* > *banderila/banderrilla*, *fanfarrón* > *fanfarón*. To je spojené aj s asimiláciou výslovnosti, viacnásobná vibranta /rr/ sa zjednodušuje na jednoduchú vibrantu /r/: *guerrilla* [gerila] a digraf *ll* (realizovaný v španielčine ako laterálna palatála /λ/ alebo ako centrálna palatála /j/) sa zjednodušuje na ďasnú laterálu /l/: *paella* [paela], *Mallorca* > *Malorka*, *mantilla* > *mantila* (zmena aj v grafickej rovine), alebo na slovenské palatalizované *l*, zriedkavo aj ako /lj/ či /li/: *caudillo* [kaudiljo / kaudilo], *gallón* > *galión*.

Graféma *z* sa vzhľadom na jej väčšinovú výslovnosť ako ďasná neznelá frikatíva /s/ (menšinovo aj ako medzizubná, ale takisto neznelá frikatíva /ʒ/) často mení v slovenčine na *s*: *lazo* > *laso*, *zarabanda* > *sarabanda*. Graféma *b* sa v španielčine vyslovuje buď ako obojperná okluzíva /b/, alebo v intervokalickej postavení ako obojperná konstriktíva /β/, ktorá v slovenčine neexistuje, a preto sa občas asimiluje na pernozubné /v/: *cordobán* > *kordován*, *estribillo* [-ivilo].¹⁰ V španielčine nevyslovovaná graféma *h* sa v slovenčine väčšinou vyslovuje: *hacienda*, občas kolíše: *hidalgo* [hidalgo] (SSSJ I, s. 79) / [idalgo] (SCS, s 377).

Čo sa týka slovného prízvuku, v normatívnej slovenčine je vždy na prvej slabike, čo sa väčšinou nezhoduje so španielčinou. Avšak vo viacerých prípadoch sa pôvodné šp. prízvukné samohlásky v slovenčine realizujú ako dlhé samohlásky: šp. *torpedo* > *torpédo*, *fanfarrón* > *fanfarón*, *escapada* > *eskapáda* atď.

3.2 GRAMATICKÁ ROVINA

Častá je zmena gramatického rodu šp. substantíva: *guereza m* > *geréza ž* (prevzatia zakončené na *-a* sa interpretujú väčšinou ako femenína). Nezriedka k tomu prispeje aj tranzitný jazyk. Napríklad francúzske prostredníctvom, kde sa pôvodne vyslovované španielske samohlásky na konci substantíva ženského rodu zvyknú meniť na nemé (hoci ž. rod sa zachová), ale slovenský používateľ priradí substantívu, foneticky zakončenému spoluhláskou, mužský rod: šp. *barraca ž* > fr. *baraque ž* (s nemým *e*) > slk. *barak m*. Hispanizmy mužského rodu zakončené na *-o* sú zaradené medzi substantíva stredného rodu: *eldorado*, *flamenco*, *embargo*, *torpedo*. S výnimkou životných substantív, pri ktorých je zjavný prirodzený rod: *gringo*, *gaučo*, *caballero*.

⁹ Pre rozmanitejšiu exemplifikáciu tu uvádzame príklady aj zo SCS.

¹⁰ Výslovnosť odporúčaná v SCS, s. 268.

3.3 SÉMANTICKÁ ROVINA

V mnohých prípadoch sa do slovenčiny dostal iba jeden z mnohých významov východiskového španielskeho slova: *caldera* — len vo význame geologického termínu ‚kráter kotlovitého tvaru‘ (primárny význam ‚kotel‘). Niekedy prichádza k zúženiu významu na šp. kontext: *caballero* ‚rytier; gavalier (v šp. prostredí)‘. A občas dochádza aj k samostatným sémantickým posunom, ktoré neregistrujeme v španielčine: *grand* ‚štedrý človek‘, *barak* ‚rodinný dom‘, *hacienda* ‚honosné sídlo‘ a pod.

4. HISPANIZMY

Ide o zoznam všetkých hispanizmov, ktoré spĺňajú vyššie uvedené kritéria. Je ich spolu 108 (z toho 59 zachytených v KSSJ). Čo sa týka stavby hesla, za abecedne radeným hispanizmom uvádzame:

- a) slovnodruhovú a gramatickú charakteristiku slova (*m* — substantívum mužského rodu, *ž* — subst. ženského rodu, *s* - subst. stredného rodu, *adj.* — adjektívum, *tr.* — prechodné sloveso, *intr.* — neprechodné sloveso, *pl.* — plurál)
- b) z funkčných kvalifikátorov uvádzame iba štylistické a citovohodnotiace (*expr.* — expresívny výraz, *hovor.* — hovorový, *kniž.* — knižný, *pejor.* — pejoratívny, *zastar.* — zastaraný), pri termínoch neuvádzame jednotlivý odbor.
- c) výslovnosť, ak sa odlišuje od všeobecných pravidiel (v hranatých zátvorkách)
- d) lexikálny význam
- e) etymológiu slova¹¹ spolu s odkazom na zdroj (ak zdroj chýba, tak ide o hispanizmus s jasnou etymológiou, ktorého šp. pôvod je potvrdený explicitne v KSSJ alebo SSSJ). Na rozdiel od etymologických slovníkov neuvádzame v prípade pôvodného hispanizmu starokastílske a predšp. formy (napríklad východiskové latinské slovo)¹².
- f) jeden z troch horeuvedených lexikografických zdrojov, v ktorom sa daný hispanizmus nachádza: pri výskyte aj v SSSJ, aj v KSSJ má vždy prednosť KSSJ. Ten spracúva jadro slovnej zásoby a dáva tak signál, že daný hispanizmus by mal byť slovom všeobecne známym a používaným v slovenčine¹³. Zdroj SSSJ automaticky

11 Použité skratky: amer. — americký, angl. — anglický, arab. — arabský, fr. — francúzsky, hol. — holandský, indián. — indiánsky, katal. — katalánsky, ľudovolat. — ľudovolatinský, mex. — mexický, nem. — nemecký, perz. — perzský, port. — portugalský, predrom. — predrománsky, stfr. — starofrancúzsky, šp. — španielsky, tal. — taliansky.

12 Napríklad pri slove *mestic* uvádzame iba to, že je zo šp. *mestizo*, s pôv. významom zmiešaný; miešanec. Predšp. etymológiu neuvádzame, keďže by presiahla cieľ článku. Teda, že východiskom je neskoré lat. *mixticius*, od lat. *mixtus* ‚miešaný‘, čo je príčastie od *miscere*, *mixtum* ‚miešať‘ (SESS, s. 356). Pri niektorých slovách, ktorých východiskovú etymológiu považujeme za zaujímavú, túto uvádzame zväčša v pozn. pod čiarou.

13 Všetky heslá v rozmedzí A – N, nachádzajúce sa v KSSJ, sú zahrnuté zároveň aj v obsiahlejšom SSSJ.

znamená, že v KSSJ sa toto slovo nenachádza. Podobne v prípade hispanizmov na O-Ž uvádzame prednostne KSSJ pred SSJ.
g) v niekoľkých prípadoch aj odvodené, príp. prechýlené slovo od heslového hispanizmu, ak vzniklo ešte v španielčine.

- albín** *m*, človek s nedostatočnou pigmentáciou; živočích trpiaci stratou pigmentu', zo šp. *albino*, od *albo* ,biely' (SESS, s. 40); KSSJ
- aligátor** *m*, severoamerický jašter', z angl. *alligator* < šp. *el lagarto (de Indias)* ,kajman', doslova , (západo)indická jašterica' (SESS, s. 41); KSSJ
- ančovička** *f*, sardela obyčajná v náleve', zo šp. *anchova*¹⁴; SSSJ I
- armáda**¹⁵ *ž* ,ozbrojené sily', zo šp. *armada* ,vojnové loďstvo' (SESS, s. 51); KSSJ
- asonancia** *f*, zhoda samohlások v slovách na konci veršov', zo šp. *asonancia*, odvodené od *asonar* ,zosúladovať zvuky' (SESS, s. 52–53); KSSJ
- avenida** *m*, široká veľkomestská hlavná ulica', zo šp. *avenida*: SSSJ I
- bagasa** *ž* ,rozdrvená vylisovaná cukrová trstina', z fr. *bagasse* < šp. *bagazo* < port. *bagazo* ,vylisované hrozno' (Corominas, 1987, s. 79); SSSJ I
- balza** *ž* ,mäkké, ľahké tropické drevo', zo šp. *balsa*, pôvodný význam ,plť', predrom. pôvodu (Corominas, 1987, s. 82); SSSJ I
- banderila, banderilla** *ž* ,krátka kopija so stuhami, používaná pri býčích zápasoch', zo šp. *banderilla*, zdrobn. od *bandera* ,vlajka'; SSSJ I
- barak** *m* 1. ,stavba na dočasné spoločné ubytovanie' 2. expr. , (rodinný) dom', z fr. *baraque*¹⁶ < šp. *barraca*, katal. pôvodu (Corominas, 1987, s. 87); KSSJ
- barakuda** *ž* ,druh dravej ryby', zo šp. *barracuda*; SSSJ I
- bodega** *ž* ,predajňa jedál a liehovín', zo šp. *bodega* ,vínná pivnica; sklad vína' < lat. *apothēca* ,sklad' < gr. *apothēkē* (Corominas, 1987, s. 99); SSSJ I
- bola** *ž*, **bolas** *pl.* ,zbraň juhoam. Indiánov, guľaté kamene spojené povrazmi', zo šp. *bolas*, pôv. význam ,gule'; SSSJ I
- bolero** *m*, druh tanca; krátky dámsky kabátik¹⁷, zo šp. *bolero* (SESS, s. 76); KSSJ
- bonanza** *ž* ,ložisko vzácnych kovov a drahokamov; zdroj ľahkého zisku', z angl. *bonanza* < šp. *bonanza*, pôv. význam ,priaznivé bezvetrie'; SSSJ I
- caballero** *m* 1. ,rytier' 2. ,gavalier', zo šp. *caballero*, od *caballo* ,kôň'; SSSJ I
- ciaccona** [č-] *ž*, šp. tanec', z tal. *ciaccona* < šp. *chaccona*; SSSJ I
- conquistador** *m*, dobyvatel', zo šp. *conquistador* (SCS, s. 172) SSSJ I
- čača**¹⁸ *ž*, kubánsky tanec', z amer. šp. *chachachá* (SESS, s. 99); KSSJ

14 Z janovského dial. *anciōa* < ľudovolat. **apiūa* ,malá ryba' < gr. *aphye* (Corominas, 1987, s. 50) al. z baskičtiny *anchu* ,sušená ryba', z *anchuva* ,suchý' (<https://www.etymonline.com/search?q=anchovy> [5.9. 2020]).

15 Iný výklad hovorí o tom, že slovo je tal. pôvodu, z tal. *armata* ,ozbrojená (t. j. skupina ap.)'; koncové -*áda* je podľa špan. *armada* ,vojnové loďstvo' (SESS, s. 51).

16 Fr. toto slovo prevzala v 15. st., odtiaľ do eur. jazykov počas tridsaťročnej vojny (Corominas, 1987, s. 87).

17 Podľa odevu tanečníka (SESS, s. 76).

18 Nezamieňať si s homonymom domáceho pôvodu: **čača** s ,niečo pekné, čačané'.

demarkácia ž, vytýčenie hraníc', z fr. *démarcation* < šp. *demarcación* (SESS, s. 116); SSSJ I

desperádo m kniž. ‚zúfalec, nešťastník', zo šp. *desperado*; SSSJ I

diskreditovať tr. ‚znevážiť', z fr. *discrediter* < šp. *desacreditar* (SESS, s. 125); KSSJ

don, Don19 m ‚urodzený pán', zo šp. *don*; SSSJ I; **doňa** ‚pani'

donchuan, donjuan m expr. ‚zvodca žien, záletník', šp. *Don Juan* (doslova ‚pán Juan'), pôvodne hrdina stredovekej ľud. legendy (SESS, s. 131); KSSJ

donkichot m expr. ‚rojko, idealista', zo šp. *don Quijote*²⁰ (SESS, s. 131); KSSJ

dublón m ‚zlatá šp. minca (16.-19. st.); juhoam. minca (19. st.)', zo šp. *doblón*; SSSJ I

eldorádo s kniž., expr. ‚raj', zo šp. *El Dorado*²¹, zo spojenia *el país dorado*, doslova ‚pozlátená krajina' (SESS, s. 144); KSSJ

embargo s ‚zákaz obchodovania s niektorými štátmi', zo šp. *embargo*, od slovesa *embargar* ‚zabaviť, zadržat; prerušiť; uvaliť (trest)'²² (SESS, s. 145); KSSJ

eskapáda ž kniž. ‚nerozvážny čin', z fr. *escapade* ‚únik' < šp. *escapada*; SSSJ I

fanfarón m kniž. ‚chválenkár', zo šp. *fanfarrón* (SESS, s. 157); KSSJ

fiesta ž ‚ľudová slávnosť, sviatok, oslava', zo šp. *fiesta*; SSSJ I

flamenco [-ko] s ‚španielska tanečná hudba', zo šp. *flamenco*; SSSJ I

flotila ž ‚oddiel loďstva', z fr. *flotille* < šp. *flotilla* (SESS, s. 167); KSSJ

frankizmus m ‚fašistický režim diktátora F. Franca, zo šp. *franquismo*; SSSJ I

gabardén m ‚tkanina so šikmými vrúbikmi', zo šp. *gabardina*, skríženie *gabán* ‚zvrchník' < arab. *qabā*²² ‚vrchný odev' + *tabardina*, z *tabardo* < stfr. *tabar(d)*, krátky a široký stredoveký plášť na brnení' (SESS, s. 174); SSSJ I

gala²³ s 1. ‚slávnostný oblek' 2. *adj.* ‚slávnostný', zo šp. *gala* ‚slávnostný odev' < stfr. *gale* ‚radosť, veselosť; slávnosť' (SESS, s. 174); KSSJ; **galán** ‚gavaliér; frajer'; SSSJ I

galión m ‚zakončenie provy starých lodí, obyč. figúrou ženy', zo šp. *gallón*; SSSJ I

gaučo m ‚juhoam. pastier dobytká', zo šp. *gaucho*, nejasného pôvodu²⁴; SSSJ I

gerila ž ‚partizánsky oddiel; partizánska vojna', zo šp. *guerrilla*, zdrobn. od *guerra* ‚vojna', slovo germ. pôvodu (Corominas, 1987, s. 309); SSSJ I

grand m ‚španielsky šľachtic', hovor. ‚štedrý človek', zo šp. *grande* ‚príslušník španielskej šľachty' (SESS, s. 184); KSSJ

19 Význam prevzatý aj z tal., aj zo šp., uvádzame iba význam zo šp. Tal. význam: ‚pôvodne titul pápeža, neskôr diecéznych a niekt. rehoľných kňazov (napr. saleziánov)' (SSSJ I, s. 717). Tal. *don* je pôvodne šp. prevzatie.

20 Podľa hlavnej postavy románu *Dômyselný rytier Don Quijote de la Mancha* (1605–1615) od špan. spisovateľa M. de Cervantesa Saavedru.

21 V španielčine už v 16. stor. vo vzťahu k bájnkej krajine v Juž. Amerike umiestnená kde-si v miestokráľovstve Nová Granada v Južnej Amerike (dnešná Kolumbia, Venezuela, Ekvádor).

22 Pravdepodobné východisko slova *kabát* (SESS, s. 246).

23 Viacerí radia *gala* medzi arabizmy a španielčinu spomínajú iba ako tranzitný jazyk: Radimský (2016, s. 1565).

24 Sú viaceré vysvetlenia, z kečuán. *wahcha*, tulák', mapuč. *cauchu* ‚priateľ', zo špan. *chaucho* ‚strážnik', z port. *gaudério* ‚pastier', al. z arab. *wahcha* ‚samotár' (<http://etimologias.dechile.net/?gaucho> [2. 6. 2020]).

OPEN ACCESS

- gringo** *m*, biely cudzinec v Lat. Amerike, najmä Anglosas', zo šp. *gringo*²⁵; SSSJ I
- habanéra** *ž*, kubánsky tanec', zo šp. (*danza*) *habanera*, doslova ,havanský tanec', od *La Habana*, Havana' (hl. mesto Kuby), (SESS, s. 188); SSSJ II
- hacienda** *ž*, farma', zo šp. *hacienda*, ,gazdovstvo; majetok' (SESS, s. 188); KSSJ
- havana** *ž*, jemná kubán. cigara', zo šp. *habano*, podľa *La Habana*, Havana'; SSSJ II
- hidalgo** *m*, príslušník stredovekej nižšej španielskej šľachty', zo šp. *hidalgo*; SSSJ II
- chunta, junta** [x-], ,dočasná vláda, často vojenská a nedemokratická', zo šp. *junta*, ,zhromaždenie, rada, výbor' (SESS, s. 225); KSSJ
- infant** *m*, špan. al. port. korunný princ', zo šp. *infante*, pôv. význam ,dieťa'; SSSJ II
- interbrigáda** *f*, medzinár. protifašist. brigáda v šp. obč. vojne', z nem. *Interbrigaden*, skrátene z *Internationalen Brigaden* < šp. *Brigadas Internacionales*; KSSJ
- intráda** *ž*, krátke úvodné fanfáry', z nem. *Intrada* < šp. *entrada*; SSSJ II
- izabela** *ž* 1. ,bledožltá farba' 2. ,druh hrozna', zo šp. *isabela*, od vl. m. *Isabel*²⁶; SSSJ II
- jadeit** *m*, polodrahokam zelenej farby', z fr. *jade* < šp. (*pedra de la*) *ijada* doslova ,kameň na (liečenie) pichania v boku'²⁷ (Corominas, 1987, s. 342); SSSJ II
- kaldera** *ž*, kotlovitý kráter vzniknutý prepadnutím al. eróziou', zo šp. *caldera*, pôv. význam ,kotel'; SSSJ II
- kamarát** *m*, priateľ', z fr. *camarade* < šp. *camarada*, pôvodne ,spolubývajúci; spoločník', od *cámara*, ,izba' (SESS, s. 250); KSSJ
- kanárik** *m*, vták rodu *Serinus*', z fr. *canari* < šp. *canario*, doslova ,kanársky (vták)', podľa Kanárskych ostrovov (*Islas Canarias*) (SESS, s. 252); KSSJ
- kanasta** *ž*, druh kartovej hry', z amer. šp. *canasta* (hra údajne pochádza z Uruguaja), pôv. význam ,veľký okrúhly kôš' (SESS, s. 252); KSSJ
- kaňon** *m*, hlboké a strmé riečne údolie', < zo šp. *cañón* (SESS, s. 253); KSSJ
- karavela** *ž*, trojstážňová plachetnica', zo šp. *caravela*, port. pôvod (drae.es)²⁸; SSSJ II
- kargo** *s*, prepravovaný náklad; poistenie nákladu', zo šp. *cargo*; SSSJ II
- kasko** *s*, havarijné poistenie', zo šp. *casco*, ,prilba'; SSSJ II
- kastanety** *ž* pl., bicí nástroj z dvoch malých drevených misiek', zo šp. *castañeta*, zdrobn. od *castaña*, ,gaštan (plod)', (SESS, s. 259); KSSJ
- kompliment** *m* hovor., ,poklona, polichotenie', z fr. *compliment* < (tal. prostredníctvom) šp. *cumplimiento*, pôvodne ,naplnenie, splnenie'²⁹, (SESS, s. 281); KSSJ
- kordován** *m*, namäkko vypracovaná kozia koža', zo šp. *cordobán*, podľa šp. mesta Córdoba, ktoré bolo významným centrom kožiarstva (SESS, s. 289); KSSJ
- korida** *ž*, býčie zápasy', zo šp. *corrida (de toros)*, od *corrida*, ,beh'; KSSJ

25 Formálnou zmenou slova *griego*, ,grécky', v zmysle ,nezrozumiteľný' (Corominas, 1987, s. 304).

26 Podľa šp. kráľovnej Izabely I. Kastílskej, tá vraj slúbila, že si nevymení odev, kým nebude dobytá Granada (SSSJ II, s. 421).

27 Conquistadori v Latinskej Amerike si jadeit prikladali na slabiny proti bolesti (Corominas, 1987, s. 342).

28 <https://dle.rae.es/carabela> [20.10.2020].

29 V španielčine sa, čo je zaujímavé, dnes používa iná odvodenina z rovnakého základu: *cumplido*.

- korok** *m*, materiál z kôry stredomorského duba, z nem. *Kork* < staršie šp. *alcorque* (dnešné šp. *corcho*)³⁰ (SESS, s. 291); KSSJ
- kuba** *ž*, hranatá kubánska cigara, z vl. mena *Cuba*; SSSJ II
- kvadrila** *ž* zastar. ,štvorylka, z fr. *quadrille* < šp. *cuadrilla*, pôvodne ,rozdelenie vojska na 4 časti pri delení koristi, od *cuadro*, ,štvorhran' (SESS, s. 597); SSSJ II
- laso** *s*, povraz so slučkou na chytanie zverí, zo šp. *lazo*, ,slučka'; KSSJ
- liga** *ž*, spolok, ,športová súťaž, zo šp. *liga*, ,zväz, zväzok' (SESS, s. 327); KSSJ
- mačeta** *ž*, druh noža, zo šp. dial. *macheta* (spisovne *machete*) (SESS, s. 338); KSSJ
- mačo** *m* trochu pejor. ,muž s typicky mužskými vlastnosťami; muž arogantný k ženám, zo šp. *macho*; SSSJ III; **mačizmus**; SSSJ III
- major** *m*, vojenská hodnosť, z nem. *Maior* < šp. *mayor* (SESS, s. 340); KSSJ
- malaga** *ž*, ťažké sladké víno, podľa šp. mesta Málaga (SESS, s. 341); KSSJ
- mandarínka**, *Citrus reticulata*, zo šp. (*naranja*) *mandarina*, t. j. ,mandarínsky pomaranč' — podľa farby rúcha noseného mandarínmi (SESS, s. 343); KSSJ
- mantila** *ž*, čipkový šál, zo šp. *mantilla*, zdrobn. od *manto*, ,plášť'; SSSJ III
- marihuana** *ž*, sušené indické konope využívané pre omamné účinky ako fajčivo, z mex. šp. *mariguana*, *marihuana*, slovo neznámeho pôvodu (SESS, s. 346); KSSJ
- maskara** *ž*, riasenka, zo šp. *máscara*, pôv. ,maska'; SSSJ III
- matador** *m*, zápasník s býkmi, zo šp. *matador*, od *matar*, ,zabíjať'; KSSJ
- merino** *s*, plemeno oviec; vlnené vlákno či látka z tejto vlny, zo šp. *merino*, asi afr. pôvodu (Corominas, 1987, s. 393); SSSJ III
- mestic** *m*, miešanec belocha s Indiánom, zo šp. *mestizo* (SESS, s. 356); KSSJ
- mistela** *ž*, zmes hrozn. muštu a vínného destilátu, zo šp. *mistela*³¹; SSSJ III
- mojito** [-xi-] *s*, kubánsky koktejl, zo šp. *mojito*; SSSJ III
- moskyt** *m*, tropický komár, zo šp. *mosquito*, od *mosca*, ,muchá'; KSSJ
- mulat**, miešanec belocha a černoča, zo šp. *mulato*, doslova ,majúci zmiešaný pôvod ako mul, od šp. *mulo* (SESS, s. 373–374); KSSJ
- muleta** *ž*, červené súkno toreadora, zo šp. *muleta*, pôv. ,barla; pomôcka'; SSSJ III
- neger** *m* pejor. ,černoč, z nem. *Neger* < (prostredníctvom fr. *nègre*) šp. *negro*, ,čierny; černoč' (SESS, s. 383); KSSJ
- nutria** *ž*, vodný hlodavec, zo šp. *nutria* (SESS, s. 392); KSSJ
- pelota** *ž*, druh loptovej hry, zo šp. *pelota*, pôv. význam ,lopta'³²; SSJ III
- pepitový** *adj.*, ,majúci drobnú kockovanú vzorku, od mena špan. tanečnice (Pepita), účinkujúcej v Nemecku v biedermeierovskom období (SESS, s. 433); KSSJ
- peseta** *ž*, bývalá šp. mena, zo šp. *peseta*, odvodené od *peso* (SESS, s. 436); KSSJ
- peso** *s*, mena v štátoch Lat. Ameriky, zo šp. *peso*, pôv. ,váha' (SESS, s. 436); KSSJ
- pimenta** *ž*, koreninová rastlina, zo šp. *pimenta*; SSJ III
- pikador** *m*, toreador vyzbrojený kopijou, zo šp. *picador*, z *picar*, ,pichnúť'; SSJ III

30 Z arabských nárečí v Španielsku (*al-* je arab. člen), východiskom je lat. *cortex*, ,kôra (stromu)' (SESS, s. 291).

31 Pravdepodobne z tal. *mistella*, z *mista*, ,zmiešaná' (<https://dle.rae.es/mistela?m=form> [27.10.2020]).

32 Okcitánskeho pôvodu (<https://dle.rae.es/pelota?m=form> [2.9.2020]).

- plameniak** *m*, vták rodu *Phoenicopterus*, z čes. *plameňák* < nem. *Flamingo* < šp. *flamenco* (SESS, s. 443); KSSJ
- platina** *ž*, sivobiely drahý kov, zo šp. *platina (del Pinto)*, striebro (od rieky Pinto³³), zdrobn. od šp. *plata*, striebro (SESS, s. 444); KSSJ
- ranč** *m*, dobytkárska farma v Amerike, cez amer. angl. *ranch* < mex. špan. *rancho*, obydlie (najmä ďalej od obývaných centier) (SESS, s. 490–491); KSSJ
- rodeo** *m*, kovbojská slávnosť spojená s krotením koní a býkov, amer. angl. *rodeo* < šp. *rodeo*, zhromaždenie dobytká, od *rodear*, hnať (v kruhu) (SESS, s. 508); KSSJ
- romanca** *ž*, krátka ľudová báseň šp. pôvodu, (asi cez nem. *Romanze*) z fr. *romance* < šp. *romance*, výpravná báseň v ľudovom jazyku³⁴ (SESS, s. 509–510); KSSJ
- rumba** *ž*, rytmický spoločenský tanec, z kubánskeho šp. *rumba* (SESS, s. 515); KSSJ
- sarabanda** *ž*, starý šp. tanec, zo šp. *zarabanda* (SESS, s. 521); KSSJ
- señor** *m* zried. ,šľachtic, pán v Španielsku, zo šp. *señor*; SSJ IV; **señora**; SSJ IV
- siesta** *ž* kniž. ,(krátky) popoludňajší oddych, zo šp. *siesta*³⁵ (SESS, s. 529); KSSJ
- silo** *s*, zásobník obilia, cementu ap., zo šp. *silo* (SESS, s. 530); KSSJ
- sombrero** *s*, široký klobúk, zo šp. *sombrero*, od *sombra*, tieň (SESS, s. 546); KSSJ
- tágo** *s*, biliardová palica, zo šp. *taco (de billar)* (SESS, s. 602); KSSJ
- tango** *s*, spoločenský tanec v pomalom tempe, zo špan. *tango* (SESS, s. 603); KSSJ
- tilda** *ž*, znak (~), diakritické znamienko, zo šp. *tilde*, vlnovka (SESS, s. 613); KSSJ
- toreador** *m*, zápasník s býkmi, zo šp. *toreador*, od *torear*, zápasiť s býkmi, odvodeného od *toro*, býk (SESS, s. 618); KSSJ
- vanilka**, trop. rastlina; korenie z jej plodov, cez nem. *Vanille* < fr. *vanille* < špan. *vainilla*, zdrobn. od *vaina*, pošva, puzdro, obal klasu (SESS, s. 649); KSSJ

5. ŠPANIELČINA AKO SPROSTREDKUJÚCI JAZYK

5.1 ARABČINA

Španielčina fungovala v stredoveku ako jazyk sprostredkujúci arabizmy ostatným európskym jazykom, vzhľadom na stáročnú vzájomnú existenciu oboch jazykov na Pyrenejskom polostrove. Pri prevzatíach prostredníctvom španielčiny (a portugalčiny) sa často aglutinačne zachováva³⁶ počiatkové *al-* (redukované na *a-* pred určitými spoluhláskami: *acimut*, *azúcar* a pod.), čo je tvar arabského

33 Podľa náleziska v Kolumbii (SESS, s. 444).

34 Možné prevzatie zo stfr. *romanz* (SESS, s. 509–510).

35 Z lat. (*hōra*) *sexta*, šiesta hodina, pôvodne išlo o šiestu dennú hodinu, keď vrcholila horúčka (SESS, s. 529).

36 Na rozdiel od prebratí cez taliančinu: šp. *algodón*, bavlna vs. tal. *cottone* (katalánsky *cotó*, fr. *cotton* a pod.) < ľud. arab. *qoṭṭón*, ar. *qoṭṭn* (Corominas, 1987, s. 41) a cez francúzštinu: šp. *alcuzcuz*, kuskus vs. fr. *couscous* (odtiaľ aj do slovenčiny) < ar. *kuskus* (Ibid., s. 39); al. iné: porov. sl. *minaret* (cez turečtinu) vs. šp. *alminar* < ar. *menâr*, šp. synonymum *minarete* je novšie prevzatie z francúzštiny (Ibid., s. 43).

člena³⁷. Uvádzame iba tie arabizmy, ktoré majú uvedené v SSSJ alebo SESS pri pôvode aj španielčinu ako tranzitný jazyk, v zátvorke uvádzame španielsky ekvivalent a východiskové arabské slovo, prípadne východiskový jazyk, ak ani arabčina nie je jazykom východiskovým: **albatros** (*alcatraz*³⁸ < *al-ġaṭṭās*), **alkohol** (*alcohol* < *al-kuḥl*³⁹), **alkovňa** (*alcoba* < *qúbba*), **almanach** (*almanaque* < *al-manāḥ*, astronomický kalendár); **artičoka** (*alcachofa* < *al-ḥuršūf*⁴⁰), **azimut** (*acimut* < *as-sumūt*), **azulén** (*azuleno* < arab. dial. **lāzūrd*, arab. *lāzawārd*, perz. pôv.), **gitara** (*guitarra* < *qīṭār* < gr. *kitharā*, strunový hudobný nástroj), **mešita** (*mezquita* < *masġid*), **papagáj**⁴¹ (*papagayo* < *babbaġā'*), **rošáda** (*roque*⁴² < *ruḥḥ*); **špenát** (*espinaca* < *isbānaḥ*, dial. aj *ispināḡ*, *ispināḡ*).⁴³

5.2 INDIÁNSKE JAZYKY

Do európskych jazykov preniklo prostredníctvom španielčiny veľa slov z domorodých amerických jazykov. Zaraďujeme sem aj slová, v ktorých registrujeme jemný významový posun: špan. *huracán* < prevzaté z indián. jazyka taino, s pôv. významom ‚mohutná búrka‘. Tento indigenizmus tvorí etymologickú trojicu spojenú s príkladom sémantickej špecializácie slov v slovenčine a formálnych zmien vyplývajúcich z rozdielnych sprostredkovateľských jazykov: *hurikán* (zo šp. cez angličtinu), *orkán* (cez holandčinu) a *uragán* (cez francúzštinu), všetky zo šp. *huracán*, čo je prevzatie

37 Po dobytí Granady (1492) a vyhnaní Maurov sa výrazne obmedzili kontakty medzi šp. a arab. Moderné prevzatia sú v porovnaní s minulosťou málopočetné, obmedzujú sa na exotizmy pomenúvajúce najmä politické a náboženské reálie arabského sveta a do šp. prichádzali (od 18. st.) najmä z francúzštiny, dnes z angličtiny: *yihad* ‚džihád‘, *sharía*, *šarija*, *muyahidín* ‚mudžahedín‘, *ayatolá*, *ajatolláh* a i. (Gómez Capuz, 2004, s. 27).

38 Cez angl. *albatross*, obmena staršieho *alगतross*; zmena *alg-* > *alb-* asi pod vplyvom lat. *albus* ‚biely‘, keďže má biele perie < šp., port. *alcatraz* < arab. *al-ġaṭṭās* doslova ‚potápač; potápajúci sa vták‘ (SESS, s. 40).

39 Tento arabizmus prenikol do európskych jazykov prostredníctvom španielčiny. „Slovo (údajne z akkadčiny) pôvodne označovalo antimónový prášok na farbenie viečok ap., neskôr nadobudlo všeobecný význam ‚jemný prášok, niečo jemné‘; dnešný význam vznikol na základe strlat. *alcohol vini*, vínná esencia‘ (‚esencia‘ < ‚niečo jemné, subtílné‘), kt. sa rozšírilo vďaka nem. prírodovedcovi Paracelsovi (1493–1551)“ (SESS, s. 41).

40 Šp. tvar pochádza z variantného hispanoarabského tvaru *al-ḥaršūf(a)* (SESS, s. 52).

41 Iný výklad hovorí o stredovekej gréčtine ako o tranzitnom jazyku (strgr. *papagas*) (SESS, s. 419).

42 Do slovenčiny cez nem. *Rochade*, zo strhнем. základu *roch* ‚veža (v šachu)‘, prevzatého prostredníctvom špan. *roque* (ale je aj interpretácia, že ide o strgr. prevzatie *roc*) z arabčiny — konečným východiskom je údajne perz. *ruḥ*, súvisiace so strperz. *raḥv*, kryt bojového voza (SESS, s. 510).

43 Vidno tu isté rozdiely medzi slovenským a českým etymologickým výkladom, pri nasledujúcich arabských slovách sa v českých prameňoch spomína šp. prostredníctvom, v slovenčine prevláda iná interpretácia: *alambik* (lat.), *burnus* (fr.), *gambit* (tal.), *hazard* (fr.), *talizman* (tal.).

OPEN ACCESS

z karibského jazyka taino. Tu uvedené indigenizmy (len tie, ktoré sa nachádzajú v KSSJ a SSSJ) sú rozdelené podľa východiskového indiánskeho jazyka, v zátvorke uvádzame šp. ekvivalent (iba ak sa líši od slovenčiny). Väčšina výrazov odkazuje na hispanoamerické reálie (rastliny, zvieratá, rastlinné a živočíšne produkty, potraviny a nápoje, meteorologické javy, geografické reálie). Pre úplnejší zoznam indigenizmov a podrobnú etymológiu pozri Ulašín (2017):

- a) kečuánčina: **alpaka** (*alpaca*), **guáno** (*guano*), **chinín** (*quinina*)⁴⁴, **inka** (*inca*), **kaučuk** (*caucho*), **kondor** (*cóndor*), **lama** (*llama*), **maté** (*mate*), **pampa**, **puma**, **vigoň** (cez fr., *vicuña*), **vikuňa** (*vicuña*)
- b) arawačtina: **batata**, **guajava** (*guayaba*), **hamak** (*hamaca*), **juka** (*yuca*), **kajman** (*caimán*), **kanibal** (*caníbal*), **kanoe** (*canoa*), **kasava** (*cazabí*), **kurare** (*curare*), **le-guán** (*iguana*)
- c) nahuatl: **avokádo** (*aguacate*), **čajot** (*chayote*), **čili** (*chile*), **čivava** (*chihuaha*)⁴⁵, **čokoláda** (*chocolate*), **kakao** (*cacao*), **kojot** (*coyote*), **nopál** (*nopal*)
- d) tupí guaraní: **ara**, **guarana** (*guaraná*), **kapybara** (*capibara*), **maniok** (*mandioca*), **nandu** (*ñandú*), **tapir** (*tapir*), **tukan** (*tucán*)
- e) taino: **hurikán** (*huracán*) / **orkán** (cez hol.) / **uragán** (cez fr.), **savana** (*sabana*), **tabak** (*tabaco*)⁴⁶
- f) aymarčina: **čičila** (*chinchilla*)⁴⁷, **koka** (*coca*)
- g) iné: **cigara** (*cigarro*) — mayské jazyky, **jojoba**, **panama** (*panamá*)

5.3 AFRICKÉ JAZYKY

banán zo šp. alebo port. *banana*; **bongo**, afrokubánsky bubon' (*bongó*), **gueréza**, druh opice' (*guereza*)

5.4 INÉ JAZYKY

gambit, otvorenie šachovej hry výhodným obetovaním pešiaka', zo šp. *gambito* < tal. *gambetto* (Corominas, 1987, s. 290); **karamel**, 'pálený cukor', z fr. *caramel* < šp. *caramelo* < port. *caramelo*, (cukrová) trstina' (SESS, s. 256)

44 Z tal. *chinina*, od *china* < šp. *quina*, peruánska rastlina' z kečuánčiny; iný výklad slovo interpretuje ako prenesené použitie šp. *quina*², druh živice z niekt. ázijských rastlín' < arab. *qinna* (SESS, s. 219).

45 Podľa mex. regiónu *Chihuahua*.

46 Podľa iného výkladu je šp. *tabaco* doložené už zač. 15. stor. (pred objavením Ameriky) a vysvetľuje sa ako prevzaté z arab. *ṭabbāq, ṭubbāq*. Tento výraz, označujúci rôzne liečivé rastliny, mohol byť v Amerike prenesený aj na tabakovú rastlinu, ktorá nebola v Európe známa (SESS, s. 601).

47 Iný výklad hovorí o odvodenine z *chinche*, 'ploštica' (SESS, s. 104).

6. FORMÁLNY ŠPANIELSKY PÔVOD

Tu uvádzame príklady slov šp. pôvodu, ktoré prešli sémantickou zmenou v inom jazyku (najmä vo francúzštine a angličtine). Významnú podskupinu tvoria výrazy vzťahujúce sa na realie Divokého západu, kde stále koexistuje angličtina so španielčinou (juhozápad USA patril až do Mexicko-americkej vojny v r. 1846–1848 Španielsku a neskôr Mexiku, o čom svedčia mnohé toponymá šp. pôvodu)⁴⁸: *rodeo*, *ranč*,⁴⁹ *mustang*, *tornádo*. *Tornádo* a *mustang* sú zo španielskej perspektívy vlastne spätné prevzatia. Zarádujeme sem aj hybrid *maizena* (šp. základ + sufix pridaný až v angličtine): **akreditovať** ‚poveriť (dipl. zástupcu ap.)‘, z fr. *accréditer* < šp. *acreditar* ‚uznať; poveriť‘ (SESS, s. 39); **estráda** ‚zábavné pásmo‘, z fr. *estrade* < šp. *estrado* ‚vyvýšené pódium‘ (SESS, s. 150); **kortešovať** ‚agitovať‘, od *korteš* ‚volebný agitátor‘ < maď. *kortes* < šp. *cortes* pl. ‚dvorní radcovia; parlament‘ (SESS, s. 291); **maizena** ‚kukuričný škrob‘, podľa amer. značky (*Maizena*)⁵⁰, od angl. *maize* ‚kukurica‘ < šp. *maíz* < indián. jazyk taino *mahís* (SESS, s. 340; rae.es)⁵¹; **mustang** ‚zdivený kôň‘, z amer. angl. *mustang*, skrížením mex. šp. *mestengo* (dnes *mesteño*) a *mostrenco*, oboje ‚opustený, bez pána‘ (SESS, s. 374); **sherry** ‚špan. dezertné víno‘, z angl. *sherry*, zo staršieho *sherris*⁵² < šp. *Xeres*, starší názov mesta *Jerez de la Frontera*⁵³ (SESS, s. 529); **tornádo** ‚mohutný vzdušný vír‘, z angl. *tornado* < šp. *tronada* ‚búrka; hrmenie‘, (SESS, s. 618–619); **torpédo** ‚strela pohybujúca sa pod vodou‘, z angl. *torpedo* < šp. *torpedo* ‚druh ryby zneškodňujúcej svoju korisť elektrickými údermi‘ (SESS, s. 619)

7. GEOGRAFICKÉ „HISPANIZMY“

Uvedené dva galicizmy a jeden germanizmus spája so španielčinou iba toponymum, ktoré odkazuje na šp. územie: **majolika** ‚glazúrovaná keramika s jemnou maľovkou‘, z tal. *maiolica*, podľa *Maiolica*, starší názov Malorky (dnes *Maiorca*, šp. *Mallorca*) (SESS, s. 340); **majonéza** ‚omáčka zo žĺtkov a oleja‘, z fr. *mayonnaise*, od *mayonnais* ‚mahónsky‘, (podľa Puerto Mahón na šp. ostrove Menorca), názov mal vzniknúť po dobytí mesta Francúzmi v r. 1756⁵⁴ (SESS, s. 340); **skalica** ‚síran niekt. kovov‘, z čes. *skalice* < nem. *Galizen(stein)* ‚síran zinku‘, doslova ‚galícijský kameň‘, podľa nálezísk v šp. Galícii. Druhotný je príklon ku *skála* (SESS, s. 532).

48 Los Angeles, San Francisco, San Diego, California, Las Vegas, Nevada, Santa Fe, Colorado, Albuquerque atď.

49 Tak *rodeo* ako aj *ranč* figurujú v hlavnom zozname hispanizmov (kapitola 4), keďže v angličtine došlo k minimálnym sémantickým zmenám. Tu ich spomíname ako typické príklady reálií Divokého západu, ale na rozdiel od ostatných formálnych hispanizmov sú uvedené v štvrtej kapitole, spolu s informáciou o etymológii.

50 Od spoločnosti Corn Products Company (SESS, s. 340).

51 <https://dle.rae.es/maíz?m=form> [2. 6. 2020].

52 Koncovka *-is* sa pocítovala ako plurál, a tak vznikol tvar domnelého sg. *sherry* (SESS, s. 529).

53 *Sherry* sa pôvodne vzťahovalo na biele víno zhotovované v okolí Jerezu (SESS, s. 529).

54 Iný výklad vychádza z fr. *bayonnais* ‚bayonnský‘, podľa mesta Bayonne v juhozáp. Francúzsku (SESS, s. 340)

Sem by sme mohli zaradiť aj výrazy, v ktorých sú použité obyvateľské mená hispanofónnych krajín, ktoré prešli čiastočnou alebo úplnou deonymizáciou a španielsky ekvivalent má len zriedka rovnakú pomenovaciu motiváciu (nejde teda v žiadnom prípade o hispanizmy, zaradujeme ich pre úplnosť, keďže atribút viacslovného pomenovania geograficky odkazuje na hispanofónnu oblasť): **mexická vlna** (šp. *ola* (*de estadio*))⁵⁵, **španielska čižma** (*bota* (*de tortura*)), **byť španielska dedina** (*sonar a* / *pa-recer chino*), **španielska chrípka** (*gripe española*), **španielska stena** (*cancel*, *biombo*), **španielsky vtáčik** (*bistec relleno*, *niño envuelto*).

8. NEJEDNOZNAČNÁ ETYMOLOGIA

Prvá skupina slov v tejto kategórii pochádza z románskych jazykov, potiaľ panuje zhoda. Avšak pri určení, z ktorého konkrétne, sa výklady rozchádzajú. Na okraj spomenieme, že čeština a slovenčina sa prikláňajú často k rôznym interpretáciám⁵⁶: **datľa** < nem. *Dattel* < román. jaz. (šp. *dátil* ,datlá' ap.)⁵⁷ (SESS, s. 112); **dispečer** < angl. *dispatcher*, od *dispatch* ,odosielať; odbavovať (vlaky, autobusy ap.)', < tal. *dispacciare* ,odoslať, vybaviť' alebo zo šp. *despachar* ,odoslať, vypraviť (poštou)' (SESS, s. 125); **estakáda** < fr. *estacade*, pôvodne ,hrádza, priehrada' < tal. *steccata*, alebo šp. *estacada*, od tal. *stecca*, šp. *estaca* ,tyč, kôl', (SESS, s. 150); **garniža** < rak. nem. *Karnische* < román. jazyky (tal. *cornice* ,rám; rímsa', šp. *cornisa* ,rímsa') (SESS, s. 177); **kafetéria** < fr. *cafétéria* alebo šp. *cafetería*; **kareta** ,dvojkolesový voz; krytý kočiar', < šp. *carreta* alebo tal. *carretto*; **prova** < angl. *prow* < román. jazyky (fr. *proue*, šp., port. *proa* a i.) (SESS, s. 479); **pumpa** < nem. *Pumpe* < šp. alebo port. *bomba* ,lodné čerpadlo' (SESS, s. 484); **renegát** < fr. *renégat* < tal. *rinnegato*, resp. šp. *renegado* — pôvodne príčastie z tal. *rinnegare* alebo šp. *renegar* ,zapierať' (SESS, s. 499).

Druhá podskupina má nejasnú etymológiu, šp. východisko je pravdepodobné, ale nie isté: **laskonka**, možno zo šp. *las conchas* ,mušle' (dve časti pripomínajúce mušľu) (SESS, s. 318–319); **pasát** ,vietor vanúci zo subtrópov k rovníku', z hol. *passaat*, asi zo šp. **viento de pasada* ,vietor (priaznivý) na cestu' (SESS, s. 424).

9. SÉMANTICKÉ HISPANIZMY

Niekedy slová rozširujú svoj lexikálny význam sémantickým kalkovaním, teda nedochádza k ucelenému prevzatiu formy a významu, ale zo zdrojového jazyka sa preberie iba význam, ktorý obohatí už existujúce slovo prijímajúceho jazyka, napr. *myš* ,ob-

⁵⁵ Masovo sa rozšírila práve po MS vo futbale v 1986, ktoré sa konali v Mexiku.

⁵⁶ Viaceré slová v českej hispanistike interpretované ako hispanizmy (pozri Radimský, 2016; Ježková, 2000; Rejzek, 2001) sú v SESS interpretované inak: *galéra* (tal.), *gambit* (tal.), *karambol* (port.), *leporelo* (tal.), *lokaj* (fr.), *paráda* (fr.), *eskadra* (tal.), preto ich sem ani nezaraďujeme.

⁵⁷ Pôvodne lat. slovo, prevzaté cez gr. *daktylos* zo semit. jazykov (porov. arab. dial. *daqla* (SESS, s. 112).

služný prvok počítača' podľa angl. *mouse*. Niektoré významy boli prevzaté aj zo španielčiny: **etiketa** význam ‚súhrn pravidiel správania' vznikol⁵⁸ údajne za vlády kráľa Karola I. (V.; 1516–1556), šp. *etiqueta* < fr. *étiquette* vo význame ‚štítok' (SESS, s. 151); **modrá krv** ‚šľachtický pôvod', kalk zo šp. *sangre azul*⁵⁹ (SESS, s. 365).

10. TEMATICKÉ OBLASTI

Mnohé hispanizmy sú exotizmami, t. j. označujú španielsku a latinskoamerickú skutočnosť, ktorá je vnímaná ako cudzia: *avenida*, *caballero*, *korida* atď. Avšak s postupujúcou globalizáciou sú niektoré prvky španielskej spoločnosti, kultúry či gastronómie čoraz viac prítomné aj v stredoeurópskom priestore a strácajú do istej miery svoju exotickosť: *rumba*, *tango*, *ranč*, *siesta* a pod. Iné zasa patria do odbornej terminológie a používa ich len úzky okruh špecialistov⁶⁰: *intráda*, *kaldera*, *kasko* a i. Hispanizmy nachádzame najmä v týchto tematických oblastiach⁶¹ (uvádzame iba tie zo štvrtej kapitoly):

1. **spoločenské reálie**: a) šľachtické tituly: *grand*, *hidalgo*, *infant*, *liga*; b) typy ľudí a profesie: *desperádo*, *don* (*doña*), *donchuan*, *donkichot*, *fanfarón*, *gaučo*, *gringo*, *kamarát*, *mačo*, *señor*; c) rasová klasifikácia: *mestic*, *mulat*, *neger*; d) sviatky, hry a korida: *banderila*, *fiesta*, *kanasta*, *korida*, *matador*, *muleta*, *pelota*, *pikador*, *toreádor*, *rodeo*, *tágo*; e) peniaze: *dublón*, *peseta*, *peso*; f) odev: *bolero*, *gabardén*, *gala*, *mantila*, *pepitový*, *sombrero*; g) politické režimy a spôsob vládnutia: *frankizmus*, *chunta*; h) sídelné prvky: *avenida*, *barak*, *bodega*, *hacienda*, *ranč*; i) nápoje, potraviny: *ančovička*, *malaga*, *mistela*, *mojito*; j) objavy: *conquistador*, *eldorado*
2. **umenie a kultúra**: a) tanečný / hudobný štýl: *bolero*, *ciaccona*, *čača*, *flamenco*, *habanera*, *kvadrila*, *rumba*, *sarabanda*, *tango*; b) druh skladby: *intráda*, *romanca*; c) hudobné nástroje: *kastanety*; d) literatúra a písmo: *asonancia*, *romanca*, *tilda*
3. **prírodné vedy**: a) názvy zvierat: *aligátor*, *barakuda*, *kanárik*, *moskyt*, *nutria*, *plamienik*; b) názvy rastlín: *mandarínka*, *marihuana*, *pimenta*, *vanilka*; c) rastlinné odrody a zvieracie plemená: *izabela*, *marihuana*, *merino*; d) geológia a nerasty: *bonanza*, *jadeit*, *kaldera*, *kaňon*, *platina*; e) medicína: *albín*
4. **technika a technológia**: a) materiály a výrobky: *balza*, *bagasa*, *kordován*, *korok*, *maskara*; b) moreplavba: *galión*, *karavela*; vojenstvo, zbrane a nástroje: *armáda*, *blas*, *flotila*, *gerila*, *interbrigáda*, *laso*, *mačeta*, *major*

58 Význam vznikol posunom ‚štítok s nápisom' > ‚nápis, zoznam, prehľad' > ‚dokument upravujúci správanie na kráľovskom dvore' (SESS, s. 151).

59 Pôvodne údajne posmešné označenie, súvisiace s predstavou o „mimoriadne červenej“, t. j. azda až tmavofialovej krvi. (SESS, s. 365).

60 Mnoho z nich sa objavuje v špecializovaných terminologických slovníkoch a slovníkoch cudzích slov. V SSSJ a KSSJ, a teda aj v našej štvrtej kapitole, je ich iba obmedzené množstvo.

61 Polysémantické hispanizmy sa môžu objaviť aj viackrát, napr. *bolero* aj ako odev, aj ako tanec.

OPEN ACCESS

5. ekonomika a financie: *embargo, kargo, kasko*

6. pomenovanie skutkov a aktov: *demarkácia, eskapáda, kompliment*

11. CHRONOLÓGIA

V chronologickom prehľade uvádzame jednotlivé hispanizmy podľa storočia, v ktorom je ich výskyt v slovenčine prvýkrát písomne zaznamenaný. Údaje sú zo SESS a z *Historického slovníka slovenského jazyka*⁶² (tých je zopár a vždy je v zátvorke uvedený zdroj: HSSJ). Zahŕňame tu aj výrazy, pri ktorých je španielčina iba tranzitný jazyk, a tie s nejasnou etymológiou (teda kapitoly 5 až 8, tu písané kurzívou):

16. storočie: *majolika*; **17. storočie:** *čokoláda, kanárik, kordován, liga*⁶³, *pumpa, špenát, tabak*; **18. storočie:** *armáda, artičoka, datľa, dublón* (HSSJ I, s. 321), *gala, galán* (galant) (HSSJ I, s. 375), *kakao, kamarát, karavela* (HSSJ II, s. 29), *kompliment, kondor, korok, leguán* (HSSJ I, s. 205), *neger, vanilka*; **19. storočie:** *aligátor, alkohol, almanach, banán, cigara, diskreditovať, donkichot, eldorádo, estráda, flotila, gitara, grand, kanibal, kaučuk, kortešovať, lama, matador, mešita, moskyt, mulat, orkán, papagáj, pasát, plameniak, platina, renegát, romanca, savana, siesta, skalica, tágo, torpédo*; **20. storočie:** *akreditovať, albatros, albín, ara, avokádo, azimut, bolero, čača, čili, činčila, demarkácia, dispečer, donchuan, embargo, estakáda, fanfarón, gabardén, habanéra, hacienda, hurikán, chinín, chunta, kanasta, kanoe, kaňon, karamel, kastanety, kojot, kokaín, korida, laskonka, laso, mačeta, maizena, majonéza, malaga, mandarínka, marihuana, mestic, mustang, nutria, pampa, pepitový, peseta, peso, prova, puma, ranč, rodeo, rošáda, rumba, sarabanda, sherry, silo, sombrero, tango, tilda, toreador, tornádo, uragán.*

12. FREKVENCIA

Samotné kritériá výberu hispanizmov do istej miery odrážajú frekvenciu použitia, keďže v zásade platí, že úzko špecializované termíny, okazionalizmy či zastarané slová by sa do SSSJ nemali dostať, v prípade zaradenia do KSSJ by mal byť daný výraz ešte bližšie k jadru slovnej zásoby. Pre ilustráciu pridávame ešte frekvenciu z korpusu Aranea (Araneum Slovaca V Maximum⁶⁴), čo je najväčší dostupný korpus pre slovenčinu. Uvádzame lemmatizované heslá⁶⁵ v počte výskytov na jeden

⁶² Majtán, M. a kol. (v 7 zväzkoch), 1991–2008, Bratislava: Veda.

⁶³ Význam ‚spolková organizácia‘ je doložený už od 17. storočia, vo význame ‚dlhodobá športová súťaž najlepších celkov‘ od 20. storočia (SESS, s. 327).

⁶⁴ 4 miliardy 42 miliónov 371 409 tokenov (<http://unesco.uniba.sk/aranea/> [2.9.2020]).

⁶⁵ Nezaradili sme heslá: *bola* (homonym s *bola*, tvarom slovesa *byť*), *don* (kvôli prekryvu s *donom* z taliančiny s iným významom), *gaučo* (homonymné tvary s *gauč*: *gaučom, gauča* atd.), *havana* (nemožnosť odlíšiť propriálne a apelativizované použitie), *infant* (použitie v korpuse hl. ako anglicizmus vo význame ‚dieťa‘), *izabela* (väčšinou ako vl. meno), *kuba* (väčši-

milión,⁶⁶ neuplatnili sme žiadne reštrikcie pri výbere druhu textov a jazykových registrov. Časovo korpus zahŕňa slovenčinu 20. a 21. storočia: *liga* (102,80), *kamarát* (79,60), *armáda* (54,70), *grand*⁶⁷ (15,20), *marihuana* (7,10), *vanilka* (5,00), *flotila*, rovnako aj *tango* (4,50), *major* (4,40), *kaňon* (3,80), *ranč* (3,40), *fiesta*, *matador*⁶⁸ (2,90), *kompliment* (2,60), *barak*, *mandarínka* (2,40), *gala a platina* (2,10), *embargo* (2,00), *korok* (1,90), *romanca* (1,70), *merino* (1,60), *maskara*⁶⁹, *siesta* (1,50), *albín* (1,30), *kanárik* (1,10), *mačeta* (1,00), *flamenco*⁷⁰ (0,91), *aligátor*, *chunta*⁷¹, *rodeo*, *silo* (0,80), *artičoka* (0,67), *neger* (0,63), *hacienda* (0,60), *plameniák* (0,59), *eldorado* (0,57), *mojito*⁷² (0,54), *diskreditovať* (0,50), *tágo* (0,44), *laso* (0,43), *bolero*, *rumba* (0,40), *mačo*⁷³ (0,34), *kasko* (0,33), *mazena* (0,30), *gerila*⁷⁴ (0,26), *čaca* (0,21), *ančovička*, *desperado*, *eskapáda*, *jadeit*, *toreador* (0,20), *avenida* (0,18), *hidalgo*, *korida*⁷⁵, *sombrero* (0,16), *moskyt* (0,15), *barakuda*, *gringo*, *señor*, *mulat* (0,13), *kaldera*, *nutria* (0,11), *bodega* (0,10), *bonanza*, *donchuan*⁷⁶ (0,09), *habanera* (0,08), *pelota*, *peseta* (0,07), *asonancia*, *kanasta* (0,06), *karavela*, *kargo*, *mestic* (0,05), *demarkácia* (0,04), *sarabanda* (0,03), *balza*, *donkichot*, *dublón*, *frankizmus*, *gabardén*, *kordován*, *pepitový*, *pimenta* (0,02), *bagasa*, *ciaccona*, *fanfarón*, *interbrigáda*, *intráda*, *mantila*, *mistela*, *muleta*, *pikador* (0,01), *kvadrila* (0,00; 15 výskytov), *banderila*⁷⁷ (0,00; 10), *galión* (0,00; 6), *kastaneta* (0,00; 6).

13. ZÁVER

V predloženej práci sme skúmali prevzatia pochádzajúce zo španielčiny, ktoré sa integrovali do slovenskej slovnej zásoby. Naším cieľom bolo zdokumentovať tie hispanizmy, ktoré sú živou súčasťou súčasnej slovenčiny. Pri stanovených kritériách sme zadokumentovali 108 výrazov, ktoré majú španielsky pôvod. Pri adaptácii

nou ako názov krajiny), *malaga* (drvivá väčšina použitia sa vzťahovala na futbalový klub Málaga F.C.), *peso* (koliduje s príslovkou *pešo*, kt. sa často píše v internetových zdrojoch bez diakritiky), *tilda* (homonymný prekryv s vl. menom *Tilda*, v mnohých zdrojoch písané malým *t*). Sme si vedomí toho, že nielen vyššie spomenuté nezaradené, ale aj ostatné hispanizmy sa môžu vyskytnúť aj v identifikačnej, propriálnej funkcii, avšak takých prípadov je minimálne množstvo. Jediné dve výnimky sú *Grand* a *Matador*, spomenuté v pozn. pod čiarou č. 67 a 68.

66 Konzultované dňa 28.10.2020.

67 Veľká časť odkazuje na *Grand* ako názov hotelov, klubov a i.

68 Väčšina výskytu nebola použitá vo význame ‚toreador‘, ale odkazovala na podnik *Matador* (výrobca pneumatík) v slovenskom meste Púchov.

69 Z toho 0,4 pre tvar *mascara*.

70 Z toho 0,01 pre tvar *flamenko*.

71 0,30 pre tvar *chunta* a 0,50 pre *junta*.

72 Z toho 0,04 pre tvar *mochito*.

73 Z toho tvar *macho* 0,21.

74 Po 0,13 pre *gerila* aj pre *guerrilla*.

75 Z toho 0,01 pre tvar *corrida*.

76 Z toho tvar *donjuan* 0,01.

77 5 výskytov pre *banderila* a 5 pre *banderilla*.

OPEN ACCESS

šp. výpožičiek je vidno, že prevláda tendencia k asimilácii na pravopisnej a fonetickej úrovni, pri dvojtvaroch slovenčina preferuje slovakizovaný pravopis, ten je uprednostňovaný aj v normatívnych slovníkových dielach. Španielčina zohrala úlohu sprostredkujúceho jazyka z arabčiny k európskym jazykom v stredoveku a z domorodých indiánskych jazykov v rannom novoveku. V menšej miere aj z afrických jazykov a iných. Takisto mapujeme slová, ktoré síce nevznikli v španielčine, ale východiskový tvar je španielsky. Prvé slová šp. pôvodu sa začínajú objavovať v slovenčine od 16. storočia, vo väčšom množstve od 19. st. a najviac je tých, ktorých prvý výskyt je doložený až v 20. st. Zaregistrované hispanizmy pochádzajú najčastejšie z týchto tematických oblastí: historicko-spoločenské reálie, hudba, nástroje, materiály, názvy zvierat a rastlín a i. Mnohé z nich sú exotické a neznáme, avšak niektoré prvky a koncepty sa vplyvom globalizácie začínajú udomáčať aj v našom priestore. Viaceré z nich už tvoria neoddeliteľnú súčasť jadra slovnej zásoby, ale treba povedať, že nepatria medzi najfrekvencovanejšie (zachytili sme iba tri hispanizmy s frekvenciou viac ako 50 výskytov na jeden milión). Predpokladáme, že s narastajúcou intenzitou kontaktov bude aj počet hispanizmov a ich znalosť rásť. Najmä tých, ktoré s postupujúcou globalizáciou budú strácať exotický charakter a začnú byť prítomné aj v slovenskej mimojazykovej realite. Predpokladáme, že pôjde najmä o výrazy z gastronómie (tak jedlá, ako aj nápoje), športu, tanca či voľnočasových aktivít.

LITERATÚRA

- Araneum slovacum V Maximu: [online]: http://unesco.uniba.sk/aranea/run.cgi?first?corpname=AranSlov_a&reload=1
- BUZÁSSYOVÁ, K. — JAROŠOVÁ, A. a kol. (2006): *Slovník súčasného slovenského jazyka I (A-G)*. Bratislava: Veda.
- BUZÁSSYOVÁ, K. — JAROŠOVÁ, A. a kol. (2011): *Slovník súčasného slovenského jazyka I (H-L)*. Bratislava: Veda.
- BUZÁSSYOVÁ, K. — JAROŠOVÁ, A. a kol. (2015): *Slovník súčasného slovenského jazyka I (M-O)*. Bratislava: Veda.
- CANO AGUILAR, R. (1988): *El español a través de los tiempos*. Madrid: Arco/Libros.
- CARRIAZO, J. R. (2017): *Diccionarios etimológicos. Estudios de Lingüística del Español*. 38, s. 7–33.
- COROMINAS, J. (1987): *Breve diccionario etimológico*. Madrid:
- Diccionario de la lengua española*: [online]: <http://dle.rae.es/>
- Diccionario Etimológico castellano en línea*: [online]: etimologias.dechile.net/
- GÓMEZ CAPUZ, J. (2004): *Préstamos del español*. Madrid: Arco Libros.
- JEŽKOVÁ, S. (2000): Embargo, torpédo a ďalší hispanizmy v češtině. *Naše řeč*, 83, 3, s. 152–157.
- KAČALA, J. a kol. (2003): *Krátky slovník slovenského jazyka*. Bratislava: Veda.
- KRÁLÍK, L. (2015): *Stručný etymologický slovník slovenčiny*, Bratislava: Veda.
- KRAUS, J. (ed.) (2005): *Slovník cudzích slov (akademický)*. Bratislava: SPN.
- MAJTÁN, M. (1991): *Historický slovník slovenského jazyka I (A-J)*, Bratislava: Veda.
- MAJTÁN, M. (1992): *Historický slovník slovenského jazyka II (K-N)*, Bratislava: Veda.
- Online etymology dictionary*: [online]: etymonline.com/
- PECIAR, Š. a kol. (1963): *Slovník slovenského jazyka III (P-R)*. Bratislava: SAV.
- PECIAR, Š. a kol. (1964): *Slovník slovenského jazyka IV (S-U)*. Bratislava: SAV.
- RADIMSKÝ, J. (2016): Romanizmy v českém lexiku. In: P. KARLÍK — M. NEKULA —

J. PLESKALOVÁ (eds.), *Nový encyklopedický slovník češtiny*. Praha: NLN, s. 1564–1565.
REJZEK, J. (2001): *Český etymologický slovník*. Voznice: Leda.

ULAŠIN, B. (2017): Los indigenismos iberoamericanos en eslovaco. *Ars&Humanitas*, 11, 2, s. 104–123.
ZAVADIL, B. (1998): *Vývoj španělského jazyka*. Praha: Karolinum.

Bohdan Ulašin | Katedra romanistiky, Filozofická fakulta Univerzity Komenského |
Gondova 2, 814 99 Bratislava, Slovensko
ORCID ID:
bohdan.ulasin@uniba.sk